

5 Viņš nonāk Samarijas pilsētā, vārdā Zihara, tuvu pie tīruma, ko Jēkabs bija devis savam dēlam Jāzepam. 6 Tur bija Jēkaba aka. Bija ap sesto stundu, kad Jēzus, no ceļa noguris, apsēdās turpat pie akas. 7 Tad nāca kāda samariete smelt ūdeni. Jēzus viņai sacīja: "Dod Man dzert!" 8 Viņa mācekļi bija nogājuši pilsētā iepirkt pārtiku.

9 Samariete Viņam jautāja: "Kā Tu, jūds būdams, lūdz dzert man, samarietei?" – jo jūdi ar samariešiem nesagājās. 10 Jēzus atbildēja un viņai sacīja: "Ja tu zinātu Dieva dāvanu un kas ir Tas, kas tev saka: dod Man dzert, – tad tu būtu lūgusi Viņu un Viņš tev būtu devis dzīvu ūdeni."

11 Sieviete Viņam sacīja: "Kungs, Tev nav smelamā trauka, un aka ir dziļa; no kurienes tad Tev ir dzīvais ūdens? 12 Vai Tu esi lielāks par mūsu tēvu Jēkabu, kas devis mums šo aku un dzēris no tās pats un viņa dēli un viņa ganāmpulki?" 13 Jēzus viņai atbildēja: "Ikvienam, kurš dzer no šī ūdens, atkal slāps. 14 Bet, kurš dzers no ūdens, ko Es tam došu, tam neslāps nemūžam; ūdens, ko Es tam došu, kļūs viņā par ūdens avotu, kas verd mūžīgai dzīvībai."

15 Sieviete Viņam sacīja: "Kungs, dod man šo ūdeni, lai man vairs neslāptu un man vairs nebūtu jānāk šurp smelt." 16 Viņš tai sacīja: "Ej, pasauc savu vīru un nāc šurp!"

17 Sieviete atbildēja: "Man nav vīra." Jēzus viņai sacīja: "Tu pareizi saki: man nav vīra, – jo pieci vīri tev ir bijuši, un tas, kas tev tagad ir, arī nav tavs vīrs. To tu esi patiesi teikusi."

19 Sieviete Viņam sacīja: "Kungs, es redzu, ka Tu esi pravietis. 20 Mūsu tēvi ir pielūguši Dievu šajā kalnā, bet jūs sakāt, ka tā vieta, kur jāpielūdz, ir Jeruzālemē." 21 Jēzus viņai sacīja: "Tici Man, sieva: nāk stunda, kad jūs nepielūgsiet Tēvu nedz šajā kalnā, nedz Jeruzālemē. 22 Jūs pielūdzat to, ko jūs nezināt, mēs pielūdzam, ko mēs zinām, jo pestīšana ir no jūdiem. 23 Bet nāk stunda, un tā ir jau tagad, kad patiesie dievlūdzēji pielūgs Tēvu Garā un patiesībā. Jo Tēvs meklē tādus, kas Viņu tā pielūdz. 24 Dievs ir Gars, un, kas Viņu pielūdz, tiem To būs pielūgt Garā un patiesībā."

25 Sieviete Viņam sacīja: "Es zinu, ka nāk Mesija, saukts Kristus, kad Viņš atnāks, Viņš to visu mums pasludinās." 26 Jēzus Viņai sacīja: "Tas esmu Es, kas ar tevi runā!"

27 Un tajā pašā brīdī nāca Viņa mācekļi, un tie brīnījās, ka Viņš runā ar sievieti, tomēr neviens neteica: ko tu meklē? – vai: ko tu runā ar Viņu?

28 Tad sieviete atstāja savu ūdens trauku, nogāja pilsētā un sacīja ļaudīm: 29 "Nāciet, skatiet Cilvēku, Kas man ir sacījis visu, ko es esmu darījusi! Vai tikai Tas nav Kristus?" 30 Tad tie izgāja no pilsētas un nāca pie Viņa.

31 Pa to starpu mācekļi lūdza Viņu, sacīdami: "Rabi, ēd!" 32 Bet Viņš tiem teica: "Man ir ēdiens, ko ēst, kuru jūs nezināt." 33 Tad mācekļi cits citam sacīja: "Nebūs taču kāds Viņam atnesis ēst?" 34 Jēzus tiem sacīja: "Mans ēdiens ir darīt Tā gribu, Kas Mani ir sūtījis, un piepildīt Viņa darbu. 35 Vai jūs nesakāt: vēl četri mēneši, un nāk pļaujamais laiks? – Redziet, Es jums saku: paceliet savas acis un skatiet druvas, kas jau ir baltas pļaujai. 36 Jau plāvējs saņem algu un vāc augļus mūžīgai dzīvībai, lai kopā priecātos abi, sējējs un pļāvējs. 37 Jo te paties ir teiciens, ka cits ir, kas sēj, un cits ir, kas pļauj. 38 Es jūs sūtīju pļaut, kur jūs neesat pūlējušies. Citi ir strādājuši, bet jūs esat ienākuši viņu darbā."

39 Bet daudzi samarieši no šīs pilsētas sāka Viņam ticēt tās sievietes vārdu dēļ, kura liecināja: Viņš man ir pateicis visu, ko es esmu darījusi. 40 Kad nu samarieši nāca, lūgdami Viņu palikt pie tiem, tad Viņš palika tur divas dienas. 41 Un daudz vairāk ļaužu kļuva ticīgi Viņa vārdu dēļ, 42 bet sievietei tie sacīja: "Mēs ticam vairs ne tavas runāšanas dēļ, jo paši esam dzirdējuši un zinām, ka patiešām Viņš ir pasaules Pestītājs!"

Jāņa ev. 4: 5–42

Mīļā draudze!

Kādreiz var gadīties, ka es iestrēgstu savos ieradumos, dziļā, pelēkā ikdienas miglā. Jā, es daru savu darbu, es funkcionēju, kā pārējie no manis sagaida, bet patiesībā es esmu pārstājis augt, garīgi es jūtos tukšs un bez spēka. Tas nekas, ka es skaitos kristietis, jā, es ticu Dievam, es eju uz dievkalpojumu, es lūdzu katru vakaru – ir tikai viena nelaipe: arī tas var pārvērsties par ieradumu, par stāvošu ūdeni, kurā vairs nav dzīvības. Savu ticību es varu lietot kā argumentu, lai man nebūtu jāmainās. Es saku, ka man ir jānorobežojas no pasaules, bet patiesībā es baidos no tās. Es saku, ka Dievs jau zina, ko Viņš dara, bet patiesībā es slēpju savu mazticību un vienkārši pakļaujos apstākļiem. Es saku, ka es ticu Dievam, bet kā es varu Viņam ticēt, ja es neuzticos saviem līdzcilvēkiem?

Kādreiz tā ir, ka es pats ar saviem spēkiem vairs netieku galā, ir jānotiek kaut kam ārkārtējam, kas mani izsit no sliedēm, lai varētu mainīt savas dzīves virzienu.

Tieši tas notika toreiz, kad Jēzus satika šo samariešu sievieti kādā karstā dienā pusdienas laikā. Jēzus ar saviem mācekļiem nāca no Jeruzalemes un bija krietnu gabalu nostaigājis. Parasti jūdi, kas devās uz Galileju, izvēlējās apkārteļu, un nestaigāja cauri Samarijai, jo attiecības starp jūdiem un samariešiem nebija tās labākās.

Bet Jēzus izlēma, ka ir jāiet tieši pa šo ceļu. Tā viņi nonāca līdz kādai mazai pilsētai. Mācekļi gāja nopirkt kādu pārtiku, bet Jēzus palika viens netālu no pilsētas vārtiem, pie t.s. Jēkaba akas. Viņš bija noguris no ceļa, Viņam gribējās padzerties, bet nebija trauka, lai smeltu ūdeni no akas. Pēc brīža atnāca kāda sieviete no pilsētas, ar trauku rokā. Viņas vārds netiek minēts. Dīvaini, ka viņa ir viena. Parasti visas pilsētas sievas gāja pie akas no rīta un vakarā, nevis dienas vidū, kad bija karsti un nepatīkami. Acīm redzot, viņai bija savi iemesli, kāpēc tā.

Kad Jēzus to ierauga, Viņš lūdz, lai iedod Viņam ko dzert. Sieviete ir pārsteigta. Parasti jūdi vispār nerunāja ar samariešiem, viens otru nicināja un ienīda. Samarieši jūdu acīs skaitījās nešķīsti, Dievam netīkami cilvēki. Bez tam tajos laikos tas nebija pieklājīgi, ka svešs vīrietis uzrunā sievieti, ko nepazīst. Bet no otras puses, šis jūds vienkārši pazemīgi jautāja pēc ūdens, tātad nekas briesmīgs. Tā ir lieta, ko bieži var piedzīvot sociālajā darbā. Kamēr tu pats nāc ar pārākuma apziņu tāpēc, ka esi ierēdnis, izglītots vai vienkārši tev ir vara, tev nekad neuzticēsies. Tikai, ja tu nokāp no saviem augstumiem, var sākt veidoties kāda patiesa saruna. Tas nav labi, ja mēs savās attiecībās veidojam priekšstatu, ka viena puse ir vienmēr stipra, spēcīga, neaizskarama, bet otra puse vāja, bezspēcīga, lūdzoša. Jēzus šeit apzināti pazemojas, lai varētu izveidoties saruna.

Samariete ir pārsteigta un viņa to neslēpj. Jēzus viņai atbild ļoti mīklaini: **"Ja tu zinātu Dieva dāvanu un kas ir Tas, kas tev saka: dod Man dzert, – tad tu būtu lūgusi Viņu un Viņš tev būtu devis dzīvu ūdeni."** Jēzus bez nekādas vilcināšanās uzreiz sāk runāt par garīgām lietām. Viņš nonāk pie tā, kas tiešām ir svarīgs. Samariete tam nav gatava un viņa meklē Jēzus vārdu jēgu materiālajā pasaulē: **"Kungs, Tev nav smelamā trauka, un aka ir dziļa; no kurienes tad Tev ir dzīvais ūdens?"** Ja tā padomā, šodien ļoti daudzas mūsu sarunas ir par naudu, par mantām, par ēdienu, par veselību, bet tas, ka mēs tā nopietni runātu par dzīves jēgu vai Dievu – tas ir izņēmums. Mēs sakām, tā ir katra personīgā lieta, labāk būt piesardzīgam un nepieskarties lietām, kuras mēs tā īsti nespējam aptvert.

Jēzus turpina, skaidrodams: **"Ikvienam, kurš dzer no šī ūdens, atkal slāps. Bet, kurš dzers no ūdens, ko Es tam došu, tam neslāps nemūžam; ūdens, ko Es tam došu, kļūs viņā par ūdens avotu, kas verd mūžīgai dzīvībai."** Mēs dzīvojam laikā, kur ļoti lielu uzsvaru liek uz dzīves baudīšanu un patērēšanu. Tas nav nekas slikts, ja var papriecāties par šo dzīvi, bet ja mantas un bauda kļūst par galveno dzīves jēgu, tad ir skaidrs, ka pēc kāda laika atkal ir jāpiedzīvo tukšuma sajūta un vilšanās. Jo prieks par iegūto vai baudīto ir pārejošs, pēc kāda laika atkal vajag nākamo devu, lai tikai nevajadzētu dzīvot ar patiesību un izturēt sāpi, no kuras es bēgu. Jēzus turpretī runā par ūdeni, kas spēj remdēt šīs slāpes pēc mūžības un piepildīt manu tukšo sirdi.

Samariete īsti nesaprot, par ko Jēzus runā, viņa domā, ka Jēzus viņai atvieglos dzīvi, lai nav katru dienu jāstaigā pēc ūdens. Tad Jēzus viņu aicina pasaukt savu vīru. Kāpēc tā? Dzīvs ūdens plūst, tas nav stāvošs, ar to ir jādalās, to nevar paturēt tikai priekš sevis. Jēzus ar šo aicinājumu pieskaras viņas sāpei. Izrādās, ka sievai nav vīra, un ka viņa jau ir bijusi piecas reizes precējusies, un ar tagadējo dzīves biedru viņa nav precējusies. Kaut kā viņa savā dzīvē nespēja izveidot ilgstošas attiecības ar vīriešiem, vienmēr atkal kaut kas saiet greizi. Arī šodien tas tā notiek, ka vienmēr atkal var iekrist ar tām pašām kļūdām. Saceries, uzsāc un atkal piedzīvo krahu. Jēzus ne ar vienu vārdu neizsaka kādu pārmetumu, Viņš nelasa viņai nekādu morāli, vienkārši konstatē to, kas ir. Bet tas jau vien samarietei ir par daudz. Viņai ir bail no patiesības par sevi. Viņai visu laiku bija jādzīvo ar kaunu, ka nespēj veidot pilnvērtīgas attiecības, ka citi uz viņu skatās kā uz pēdējo padauzu. Varbūt, ka tas bija iemesls, kāpēc viņa viena pati atnāca pie akas, laikā, kad visas pārējās sievas jau sen bija mājās?

Šeit mēs redzam, ka viens iemesls, kāpēc mēs netiekam savā dzīvē uz priekšu, ir, ka mēs baidāmies no patiesības par sevi. Labāk ir spēlēt teātri, lomas, nevis riskēt, ka tevi var sāpināt un ka pats vari kļūt ievainojams. No vienas puses tā mēs sargājam savu drošību, no otras puses dzīvība mūsos izsīkst, mēs lēnām kļūstam cieti, sausi, ierāvušies un bailīgi. Tāpēc bija tik svarīgi, ka Jēzus nosauc sievietes sāpi vārdā, jo tikai tā viņai ir iespēja to aptvert un iet uz priekšu.

Bet vispirms viņa cenšas mainīt tēmu. Šī saruna kļūst pārāk karsta. Lai iegūtu distanci, viņa sāk runāt par atšķirībām jūdu un samariešu ticības dzīvē. Jēzus viņai atbild ļoti mierīgi, paskaidro, ka nāks laiks, kad Dievu pielūgs nevis kādā konkrētā vietā, bet Garā un patiesībā. Galu galā daudzi strīdi par pareizo ticību arī ir tikai aizsargs, lai slēptu savu varas kāri un augstprātību. Jēzus ar Savu krusta nāvi un augšāmcelšanos atklāja pavisam citu patiesību, kas ir daudz dziļāka par mūsu ārējiem spriedumiem, kas balstās Dieva mīlestībā un Viņa piedošanā.

Kad sieva Viņam saka, ka to tikai gaidāmais Mesija var zināt, Viņš atbild: "Es esmu, kas ar tevi runā." Viņš nesaka tieši, ka Viņš ir Mesija – Kristus. Bet Viņš atsauc atmiņā Dieva vārdus, ko Mozus dzirdēja pie degošā ērkšķu krūma: **"Es esmu, kas Es esmu."** Mēs Dievu nevaram ar saviem vārdiem aptvert, bet Viņš ir mums līdzās, Jēzus ir pie mums, Viņš ir klātesošs, tuvs, svēts.

Samariete dodas prom, atpakaļ uz pilsētu. Tagad viņa vairs nav tā, kas viņa bija iepriekš. Viņa spēj runāt par savu sāpi, par to, kas viņu turēja gūstā. Un reizē ar to viņa dod liecību par Jēzu, ka Viņš viņai palīdzēja ieraudzīt sevi. Tikai Jēzus mīlestībā viņa spēja sevi pieņemt un par to viņa stāsta citiem. Viņa bija saņēmusi dzīvo ūdeni, kas bija Jēzus. Lai Viņš uzrunā arī mūs šajā Ciešanu laikā, lai dāvina Savu Garu, kas mūs

dara dzīvu, iekustina un ļauj būt patiesiem. Āmen!
23.03.2014.

No mācītāja Mārtiņa Urdzes sprediķu arhīva / Krusta draudze,